

plaatse te laten aansporen, [fol. 810] om het eerstgenoemde hoornvee aan te voeren. Er kan een passende prijs voor betaald worden. Het bestuur toonde in zijn antwoord op de algemene brief uit Nederland aan dat het noodzakelijk is de bevolking van Goram en in de omliggende streken te straffen voor hun trouweloosheid. Er is gevraagd hoeveel troepen voor zo'n expeditie nodig zouden zijn. Het is nagelaten om een vordering voor 310 lb foelie op te leggen, die op een partij uit Oerien aangevoerd, tekort was bevonden. Bevolen is dat dit alsnog geschiedt. Er is ongenoegen geuit dat er Oerienne foelie werd ontvangen zonder de gebruikelijke bonnetjes en afpakkbriefjes, terwijl dat in de brief van het bestuur werd gemeld, [fol. 811] zodat het op het hoofdkantoor nog best had kunnen gebeuren. Bovendien is de oogst en de verwerving van specerijen niet behoorlijk gerapporteerd en de hoeveelheid verbrande nootmuskaatnoten is onbegrijpelijk en verward opgegeven. Per september 1761 wordt 64.746 lb vernietigde nootmuskaatnoten genoemd en per juni 1762 106.372 lb, terwijl de verbrandingsrapporten respectievelijk van 191.547 lb en 205.450 lb spreken en in de resolutie van 4 augustus voor het laatste een cijfer van 97.069 lb beschadigde en aangevreten noten wordt genoemd. Bij al die tegenstrijdige berichten is om opheldering gevraagd en het bestuur is een ernstig verwijt gemaakt over al deze grove nalatigheden. Het bevel van 1751 en 1760 deze aangelegenheid ten overstaan van gouverneur en raad te laten geschieden, is vernieuwd. Tevens is bevolen dat, als er geen 500.000 vette en noten van de tweede soort zijn, die ter verzending naar Batavia met de beste magere noten aan te vullen. [fol. 812]

Middelertijd hebben wij, uyt aanmerking van het toenemende misbruik dat sommige dienaren en andere Bandase inwoonders komen te maken van sekere g'introdeceerde en van onheugelijke tijden oogluikend gepasseerde gewoonte om aan hunne hier en elders te vindene correspondenten nu en dan te offereren een soort van kleine versierde soekeltjes met foelij, schoon nauwelijks $\frac{1}{64}$ lb. of daarontrent houdende, best g'agt zulks voor den aanstaande finaal te intendiceren op pæne van 2400 guldens boete, de eene helfte pro fisco en d' andere helfte voor de Compagnie.

Fol. 812r.

(Onder de perkvisite valt niets bijzonders, behalve een zeer grote sterfte van 231 slaven, te melden. Het is, met het bericht dat er op de omliggende eilanden geen kruidnagelbomen zijn aangetroffen, voor kennisgeving aangenomen. Er is bevolen deze controle jaarlijks nauwkeurig uit te voeren. De gecommiteerden moeten geïnstrueerd worden dat op de Zuidwester- en Zuidoostereilanden eveneens te doen. Er is alle reden om de vernietiging krachtig uit te voeren, [fol. 813] nu er zoveel illegale schepen en zwervers in dat vaarwater zijn. Over de djativerbouw was in de brief van 17 juni vrij voorbarig bericht dat alle sedert enige jaren gunstige berichten in rook zouden opgaan. Maar in die van 9 september veranderde de toon. Het aantal opgenomen djatibomen zou bestaan in 2520 stuks grote, 2370 middelgrote, 150 verdroogde en ontelbare kleine of spruiten. Bij nader onderzoek waren daaronder veel zware bomen geschikt voor allerlei soort zaken. In de brief van 15 september is dit niet alleen bevestigd, maar is een specificatie van 98 tot timmerhout verwerkte bomen gegeven.)

			het lang wesen	onderdikd.	bovendik duym
15	pees	boomen van	33	48	24,-
16	„	dito „	23	60	48,-
16	„	dito „	22	60	36,-
18	„	dito „	24	60	42,-
16	„	dito „	32	60	30,-
17	„	dito „	33	48	30,-

Fol. 813v.

(Hieruit blijkt [fol. 814] dat van deze cultuur veel voordeel valt te verwachten. Het bestuur is de behartiging daarvan zeer aanbevolen. Het bestuur van Java's Oostkust is geschreven om een zak met berg- en met strand- of moeras djatizaad naar Banda te zenden, dat denkkelijk beter zal opkomen dan het zaad daar. Het rapport over de missie naar de Zuidwestereilanden, gevoegd bij de resolutie van 9 februari, meldt helaas dat)